

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/115/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714210400
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8714210400.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., so sídlom v Bratislave, Metodova 8, IČO: 35 697 270, právne zastúpený Bobák, Bollová a spol., s.r.o. advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Dr. VI. Clementisa 10, IČO: 35 855 673, proti žalovanej V. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom v O., Q. XXX, v konaní o zaplatenie 185,34 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 10C/314/2014 - 39 zo dňa 16.01.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 15,34 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne od 24.05.2013 až do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 16,50 Eur. V prevyšujúcej časti návrh žalobcu zamietol.

Rozhodnutie vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti odôvodnil tým, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie existencie porušenia zmluvnej povinnosti, za ktoré mu má byť voči žalovanému priznaná zmluvná pokuta.

Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovaná bola zaviazaná na zaplatenie zmluvnej pokuty v dojednanej výške s príslušným úrokom z omeškania. Má za to, že žalobca predloženými listinnými dôkazmi preukázal porušenie zmluvných povinností zo strany žalovanej a vznik nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalobca jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku k zmluve poskytol žalovanej ako účastníkovi služby zvýhodnenie na dobu viazanosti 24 mesiacov. Pre prípad porušenia zmluvných povinností bola medzi účastníkmi konania dohodnutá zmluvná pokuta. Žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti tým, že nezaplatila žalobcovi ceny za poskytnuté telekomunikačné služby.

Odvolací súd v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a napadnutý rozsudok je vecne správny. Odvolací súd na zdôraznenie vecnej správnosti rozsudku dopĺňa.

K dôvodom uvedeným v napadnutom rozhodnutí odvolací súd dodáva, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce, že došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu pred uplynutím doby viazanosti, resp. že žalovaný v zmysle bodu 2.13 b) dodatku uskutočnil úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy, a z čoho by mohli vyplynúť pre žalovaného sankcie. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná neuhradila sumu 15,34 Eur za poskytnuté služby. Z obsahu pokusu o pokonávku zo dňa 09.05.2013 nevyplýva, že sa zmluvný vzťah medzi účastníkmi kvôli neuhradeniu spomínanej sumy ukončuje. Z uvedeného pokusu o pokonávku teda nemožno vyvodíť, že žalovaná porušila zmluvné podmienky do takej miery, ktorá by viedla k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu, na základe čoho by si žalobca mohol uplatniť zmluvnú pokutu.

Najzávažnejšou skutočnosťou je to, že dojednanie o zmluvnej pokute možno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Uvedené bolo konštatované aj vo viacerých súdnych rozhodnutiach, ktorými bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Odvolací súd nemá dôvod na odklon od právneho názoru vyjadreného v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co 36/2015. Cit.: „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Prítom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o poskytovaní verejných služieb a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

Smernica rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa článku 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Občiansky zákonník za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. k) považuje aj dojednanie vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ustanovení § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti. Keďže ustanovenie § 53 OZ nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (40a OZ) ide o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musí súd prihladať z úradnej povinnosti.

Ustanovenie § 544 OZ umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 OZ. Vychádzajúc z tohto ustanovenia výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov

nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty bola stanovená vo výške 170,00 Eur a patrila za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností, čo je zrejmé z článku 2 bodu 2.13 dodatku. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností, pričom k zníženiu výšky zmluvnej pokuty dochádzalo až v prípade porušenia zmluvných povinností v posledných šiestich mesiacoch z celkovej 24 mesačnej doby viazanosti. Pri takomto dojednaní spotrebiteľ mal povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške pri porušení zmluvných povinností počas prvých osemnástich mesiacov doby viazanosti, čo nemožno označiť za primerané. Je rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti došlo v 1. mesiaci zmluvného vzťahu alebo v 18. mesiaci doby viazanosti. Okrem toho nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku (v danom prípade 15,34 Eur). Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine pri porušení zmluvných povinností v poslednej štvrtine zmluvného vzťahu, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške v prvých troch štvrtinách trvania zmluvného vzťahu.“

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd s osvojením si dôvodov napadnutého rozhodnutia rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanej žiadne trovy nevznikli. Tomu zodpovedá i výrok o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.